

Lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483);

SFS 2003:212

Utkom från trycket
den 2 juni 2003

utfärdad den 22 maj 2003.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483)²

dels att 15 kap. skall upphöra att gälla,

dels att 17 kap. 3, 9 och 11 §§, 21 kap. 13 §, 22 kap. 11 § samt 23 kap. 2 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 15 kap., och en ny paragraf, 17 kap. 2 a §, av följande lydelse.

| 15 kap. Särskilda avgifter

| Skattetillägg

| *Skattetillägg vid oriktig uppgift*

1 § Om den skattskyldige på något annat sätt än muntligen under förfarandet har lämnat en oriktig uppgift till ledning för beskattningen, skall en särskild avgift (*skattetillägg*) tas ut. Detsamma gäller om den skattskyldige har lämnat en sådan uppgift i ett mål om beskattning och uppgiften inte har godtagits efter prövning i sak.

En uppgift skall anses vara oriktig om det klart framgår att en uppgift som den skattskyldige har lämnat är felaktig eller att den skattskyldige har utelämnat en uppgift till ledning för beskattningen som han varit skyldig att lämna. En uppgift skall dock inte anses vara oriktig om uppgiften tillsammans med övriga lämnade uppgifter utgör tillräckligt underlag för ett riktigt beslut. En uppgift skall inte heller anses vara oriktig om uppgiften är så orimlig att den uppenbart inte kan läggas till grund för ett beslut.

| *Skattetillägg vid skönsbeskattning*

2 § Skattetillägg skall tas ut vid skönsbeskattning enligt 11 kap. 19 § andra stycket.

¹ Prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:SkU16, rskr. 2002/03:167.

² Senaste lydelse av
15 kap. 1 § 1997:1029
15 kap. 6 § 2002:432
15 kap. 6 a § 1999:641
15 kap. 8 a § 1999:641.

Tidigare 15 kap. 12 § upphävd genom 1997:1032.

3 § Beslut enligt 2 § om skattetillägg vid skönsbeskattning på grund av att den skattskyldige inte lämnat skattedeklaration skall undanröjas, om en deklARATION har kommit in till en skattemyndighet eller en allmän förvaltningsdomstol inom två månader från utgången av den månad då beslutet meddelades.

Om den skattskyldige gör sannolikt att han inte har fått kännedom om beslutet före utgången av den månad då beslutet om skattetillägg meddelades, skall skattetillägget undanröjas, om en deklARATION har kommit in inom två månader från den dag då han fick sådan kännedom.

Beräkning av skattetillägg

4 § Om en oriktig uppgift har lämnats är skattetillägget 20 % av den skatt som, om den oriktiga uppgiften hade godtagits, inte skulle ha påförts eller felaktigt skulle ha tillgodoräknats den skattskyldige.

Skattetillägget skall beräknas efter 5 % när skattemyndigheten har rättat eller hade kunnat rätta den oriktiga uppgiften med ledning av kontrollmaterial som normalt är tillgängligt för skattemyndigheten och som har varit tillgängligt för myndigheten före utgången av året efter beskattningsåret.

Till den del den oriktiga uppgiften består i att ett belopp hänförs eller kan antas komma att hänföras till fel redovisningsperiod, skall skattetillägget beräknas efter 2 %, om det är fråga om sådan skatt för vilken redovisningsperioden utgör högst två månader och den skattskyldige hänfört eller kan antas ha avsett att hänföra beloppet till en period som löper ut högst fyra månader efter den som beloppet borde ha hänförts till samt efter 5 % i övriga fall.

5 § Vid skönsbeskattning skall skattetillägget beräknas på den skatt som till följd av skönsbeskattningen bestäms för den skattskyldige utöver vad som annars skulle ha bestämts enligt de uppgifter som den skattskyldige har lämnat på något annat sätt än muntligen eller av den skatt som till följd av skönsbeskattningen inte skall tillgodoräknas den skattskyldige. Vid beräkningen av skattetillägget skall bestämmelserna i 4 § första stycket tillämpas. Till den del skönsbeskattningen innefattar rättelse av en oriktig uppgift från den skattskyldige, skall tillägget dock beräknas enligt 4 § första-tredje styckena.

6 § Skattetillägget skall beräknas utan hänsyn till invändning som går ut på att skatten skall påverkas först under en kommande redovisningsperiod eller som i övrigt gäller en annan fråga än den som ligger till grund för tillägget.

Situationer där skattetillägg inte skall tas ut

7 § Skattetillägg skall inte tas ut

1. vid rättelse av en felräkning eller ett skrivfel som uppenbart framgår av skattedeklarationen eller av något annat meddelande från den skattskyldige som inte är muntligt,

2. om en avvikelse avser bedömning av ett yrkande och avvikelserna inte gäller någon uppgift i sak,

3. om den skattskyldige frivilligt har rättat den oriktiga uppgiften, eller
4. om det skattebelopp som kunde ha undandragits genom felaktigheten eller underlåtenheten är obetydligt.

Förseningsavgift

8 § Om den som är skyldig att lämna en skattedeklaration eller en periodisk sammanställning inte gjort detta inom föreskriven tid skall en särskild avgift (*förseningsavgift*) tas ut. Förseningsavgift tas dock inte ut när det är fråga om en särskild skattedeklaration enligt 10 kap. 32 § första stycket.

Förseningsavgiften är 500 kronor. Avgiften är dock 1 000 kronor om

1. den skattskyldige förelagts att lämna deklaration men inte fullgjort denna skyldighet inom den tid som föreskrivits,
2. den skattskyldige inte lämnat deklaration inom föreskriven tid för minst en av de tre närmast föregående redovisningsperioderna, eller
3. förseningen avser en periodisk sammanställning.

Kontrollavgift

9 § Om säljaren inte fullgjort skyldigheten att utföra en sådan identitetskontroll av köparen som avses i 14 kap. 1 a §, skall skattemyndigheten av säljaren ta ut en särskild avgift (*kontrollavgift*) på 2 000 kronor för varje tillfälle då skyldigheten inte har fullgjorts.

Befrielse från särskild avgift

10 § Den skattskyldige skall helt eller delvis befrias från särskild avgift om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig eller om det annars skulle vara oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Om den skattskyldige delvis befrias från avgiften skall den sättas ned till hälften eller en fjärdedel.

Vid bedömningen av om felaktigheten eller underlåtenheten framstår som ursäktlig skall det särskilt beaktas om denna kan antas ha berott på

1. den skattskyldiges ålder, hälsa eller liknande förhållande, eller
2. att den skattskyldige har felbedömt en skatteregel eller betydelsen av de faktiska förhållandena.

Vid bedömningen av om det annars skulle vara oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp skall det särskilt beaktas om

1. avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller underlåtenheten,
2. en oskäligt lång tid förflutit efter det att skattemyndigheten har funnit anledning att anta att den skattskyldige skall påföras skattetillägg utan att den skattskyldige kan lastas för dröjsmålet, eller
3. felaktigheten eller underlåtenheten även har medfört att den skattskyldige har fällits till ansvar för brott enligt straffbrottslagen (1971:69).

11 § Säljaren skall befrias helt från en kontrollavgift om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

| Befrielse även när något yrkande inte framställts

12 § Bestämmelserna i 10 och 11 §§ skall beaktas även om ett yrkande om befrielse inte har framställts, om vad som förekommit i ärendet eller målet om särskild avgift ger anledning till det.

| Beslut om skattetillägg i vissa fall

13 § Beslut om skattetillägg på grund av en oriktig uppgift i mål om beskattning får meddelas inom ett år från utgången av den månad då domstolens beslut fick laga kraft.

14 § Om ett beskattningsbeslut i en fråga som har föranlett skattetillägg ändras, skall skattemyndigheten göra den ändring av beslutet om skattetillägg som föranleds av det nya beskattningsbeslutet.

| Speciella situationer där särskilda avgifter inte tas ut

15 § Skattetillägg och förseningsavgift skall inte tas ut, om den skattskyldige har avlidit.

Kontrollavgift skall inte tas ut, om säljaren har avlidit.

| Särskilda bestämmelser i fråga om registrering och mervärdesskatt

16 § Bestämmelserna i 1–15 §§ gäller även den som har lämnat oriktiga uppgifter och därigenom har registrerats som skattskyldig enligt 3 kap. 1 §.

17 kap.

2 a § Även om förutsättningarna i 2 § inte är uppfyllda skall skattemyndigheten efter ansökan av den skattskyldige bevilja anstånd med betalning av skattetillägget, om den skattskyldige har begärt omprövning av eller till länsrätten överklagat skattetilläggsbeslutet eller beslutet i den fråga som föranlett skattetillägget. Detta gäller dock inte vid begäran om omprövning, om den skattskyldige tidigare har beviljats anstånd med betalningen av skattetillägget enligt denna paragraf i avvaktan på skattemyndighetens omprövning avseende samma fråga.

Anståndstiden skall bestämmas till dess att skattemyndigheten har meddelat beslut i omprövningsärendet eller längst tre månader efter dagen för detta beslut eller, vid överklagande till länsrätten, till dess att länsrätten har meddelat beslut med anledning av överklagandet eller längst tre månader efter dagen för detta beslut.

3 § Om det i de fall som avses i 2 § första stycket 2 eller 3 kan antas att skatten inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas endast om den skattskyldige ställer säkerhet för beloppet genom en av bank utfärdad garantiförbindelse eller någon annan form av borgen. Anstånd får dock beviljas utan att säkerhet ställs, om anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt eller det annars finns särskilda skäl. Ställd säkerhet får tas i anspråk när anståndstiden gått ut. I övrigt skall bestämmelserna om säkerhet i 10–12 §§

och 13 § 2 lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. tillämpas. Vad som sägs där om kronofogdemyndigheten gäller då i stället skattemyndigheten.

Om yrkandet i omprövningsärendet eller målet bifalls, skall kostnad för ställd säkerhet ersättas av staten. Ersättningen skall minskas om endast en del av yrkandet bifalls eller om det skulle vara oskäligt att ersättning lämnas. I övrigt skall bestämmelserna i 6–11 §§ lagen (1989:479) om ersättning för kostnader i ärenden och mål om skatt, m.m. tillämpas.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om skattetillägg.

9 § Anstånd beviljas med det belopp som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Anstånd enligt 2 a § skall dock beviljas med ett belopp motsvarande det beslutade skattetilläggsbeloppet.

11 § Om den skattskyldiges ekonomiska förhållanden har förändrats väsentligt sedan anstånd beviljats eller om det finns andra särskilda skäl, får beslutet om anstånd omprövas. Detta gäller inte anstånd som har beviljats enligt 2 a §.

21 kap.

13 § Efterbeskattning enligt 11 § eller 12 § 1 får ske endast om den avser belopp av någon betydelse.

Efterbeskattning får inte ske, om beslutet med hänsyn till omständigheterna skulle framstå som uppenbart oskäligt eller om skattemyndigheten tidigare fattat beslut om efterbeskattning som avser samma fråga.

Efterbeskattning får inte avse enbart skattetillägg eller förseningsavgift.

22 kap.

11 §³ Överklagande av beslut av länsrätten i fråga om

1. preliminär taxering,
2. sättet att ta ut preliminär skatt,
3. debitering eller ändring av preliminär skatt,
4. verkställande av skatteavdrag,
5. anstånd med redovisning eller inbetalning av skatt,
6. befrielse från ränta enligt 19 kap. 11 §,
7. överföring av skatt till en annan stat, samt
8. beslut enligt lagen (1998:514) om särskild skattekontroll av torg- och marknadshandel m.m.,

får prövas av kammarrätten endast om den har meddelat prövningstillstånd.

23 kap.

2 §⁴ Ett föreläggande enligt denna lag får förenas med vite, om det finns anledning att anta att det annars inte följs. Vite får inte föreläggas staten, ett

³ Senaste lydelse 1999:641.

⁴ Senaste lydelse 2001:1239.

landsting, en kommun eller en tjänsteman i tjänsten. Finns det anledning att anta att den deklarationsskyldige eller, om den deklarationsskyldige är juridisk person, ställföreträdare för den deklarationsskyldige har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, får den deklarationsskyldige inte föreläggas enligt 14 kap. 3 § vid vite att medverka i utredningen av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om vite har förelagts också med stöd av en bestämmelse i taxeringslagen (1990:324) eller lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, prövas frågan om att döma ut vitet av den länsrätt som är behörig enligt dessa lagar.

Vid prövning av en fråga om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2003. Det nya 15 kap. tillämpas första gången när det gäller

- a) preliminär skatt: på skatt som avser inkomståret 2004,
- b) skatt som skall redovisas i en skattedeklaration: på skatt som avser en redovisningsperiod som påbörjas efter utgången av år 2003,
- c) skatt som skall redovisas i en särskild skattedeklaration: på skatt som avser en skattepliktig händelse som inträffat efter utgången av år 2003.

På regeringens vägnar

BOSSE RINGHOLM

Stefan Holgersson
(Finansdepartementet)